नास्टमा कम्प्युटर इन्जिनियरिङ, बिसिएस, बिबिएस र सिभिल इन्जिनियरिङका साथै अब **MBA** *पनि।*

नास्ट कलेज
धनगढी-४, उत्तरबेहडी, कैलाली
सम्पर्क नं. ०९१-५२३३१२
९८५८४८७१२५

थारु भाषाके 'क' वर्गके राष्ट्रिय दैनिक
भाषा, संस्कृति ओ समाचारमूलक पत्रिका

पहुरा

PAHURA
NATIONAL DAILY

विवाह पवित्र बन्धन हो, विवाहलाई लेनदेनको विषय नबनाऔं, विवाहमा दाईजो लिने र दिने काम नगरौं, दाईजोका कारण हुने हिंसा अन्त्य गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष २३ अंक १०१ वि.सं. २०८२ कार्तिक १८ गते मंगर थारु सम्वत (२६४८) [Tuesday 04 November 2025] (मोल रु. ५ ।- पेज ४)

लोपोन्मुख अवस्थामे 'औली उटर्ना पूजा'

पहुरा समाचारदाता
कञ्चनपुर, १७ कात्तिक । धान काटसेकलपाछे खेट्वामे करजैना परम्परागत 'औली उटर्ना पूजा' लोपोन्मुख अवस्थामे पुगल बा । विशेष कैके धान कट्ना प्रयोग हुइना करौती ओ हँसिया एवं हतियारमे धार लगाइक लाग प्रयोग हुइना पत्थरहे पूजा कैना परम्पराहे 'औली उटर्ना पूजा' कहिजाइठ् ।

पहिलेक दिनमे थारू समुदाय धान काटसेकलपाछे खेट्वक कोनुवामे हँसिया ओ धार लगैना अर्थात हसिया हुल्ना पत्थर राखके पूजा कैना करठै । "लम्मा बाँसके टुप्पामे कुशके मजोर अथवा डोली बनाके झुण्ड्याजाए, ओम्हे धानक बाल ओ फुलाके माला फेन राखजाए", थारू अगुवा धनबहादुर कुश्मी (चौधरी) कहलै, "यी हमार संस्कृतिके प्रतीक रहे, मने अब्बे खेट्वामे उ दृश्य डेख्ना मुस्किल बा ।"

ओहकान अनुसार औली उटर्ना पूजामे खेट्वाके सक्कु धान काटसेकलपाछे एक उँइराके कोन्वामे धान बाँकी राखके घरक अगुवा पूजा करठै । पूजामे जल, सिन्दुर, फूला ओ मदिरा अर्पण करठै । पूजा कैना बेलामे बचाइल धानहे बायाँ हाठसे कट्ना चलन रहे ।

हँसिया बसाल्ने परिवारके सदस्यके कपारमे धानसहितके बालसे छोपजाए, जिहीहे देवीदेवताप्रति सम्मान ओ आगामी बरस मजा धान फरे कना कामना जनाजाए । "अन्नसे डेहरी कुठ्ला, बखारी टन्न भरे, रोगव्याधि नलागे कना विश्वासके साथ यी पूजा करजाए", कुश्मी स्मरण करलै । यी अवसरमे थारू समुदाय जाँड, मदिरा, सुरीक सिकार, मच्छी ओ अन्य परिकार बनाके परिवारके सदस्यसँग बैठके रमाइलो कैना परम्परा रहे । खेट्वामे सयपत्रीके माला महिलाहुक्रे पूजामे सहभागीहे घलाइट । परम्परागत गीत गैटी मन्द्रा बजैटी रमाइलो करिट ।

थारू संस्कृतिके जानकार हवलदार चौधरीके अनुसार औली उटर्ना पूजा थारू समाजके कृषि-संस्कृति ओ प्रकृतिप्रतिके कृतज्ञताके प्रतीक हो । "पहिले वृद्धवृद्धा धान काटसेकलपाछे गाउँभर यी पूजा करिट, अब्बे टे ढेर युवा यी पूजा पद्धतिके नाउँ फेन सुनल नैहुइट", उहाँ कहलै ।

बूढापाका लावा पुस्ताहे यकर अर्थ ओ विधि नैबुझाइबर थारू समुदायके मौलिक पूजा पद्धति लोप हुइना अवस्थामे पुगल ठम्याइ उहाँके कहाइ रहल बा । "पहिले खेतीपातीसँगे पूजा-संस्कार फेन होए, अब्बे खेती किल बाँकी बा, पूजा पद्धति हेरागैल", उहाँ दुःख व्यक्त करलै ।

थारू समुदायके पुरान पुस्ता औली उटर्ना पूजाहे देवीदेवतासँग सम्बन्ध कायम रख्ना माध्यमके रूपमे हेरिट । यी पूजा सम्पन्न नैकैके घर अइलेसे अशुभ मानजाए । मने अब्बे आधुनिक कृषि उपकरण, समयके अभाव ओ लावा पुस्ताके उदासिनताके कारण यी परम्परा क्रमशः हेरैटी गैल बा । थारू अगुवाहुक्रे भर यकर पुनर्जीवनके प्रयास करे सेक्लेसे सांस्कृतिक पहिचान पुनः स्थापित हुइना विश्वास व्यक्त करले बटै ।

नवलपरासीसे आइल गिद्धके बडीमालिकामे अन्त्य

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, १७ कार्तिक । छ सय किलोमिटर फन्को मारके बिरामी हुइलपाछे कैलालीमे उपचार पश्चात पुनर्जीवन पाइल अत्ति सत्कटापन्न छुटकी खैयर गिद्धके सुदूरपश्चिम प्रदेशके प्रसिद्ध धार्मिक स्थल बडीमालिकामे अवसान हुइल बा ।

निक हुइलपाछे चिकित्सकसे जाँच करके सावन २७ गते शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जमे छोरल छुटकी खैयर गिद्ध फेरसे फन्को लगैटी बाजुरास्थित बडीमालिका पुगके देहत्याग करल हो । कुछ समय शुक्लाफाँटाके अर्जुनी क्षेत्रमे बिटाइल जिपिएस ट्याग लगाइल उ गिद्ध कैलालीके मसुरिया हुइटी सुर्खेतसम पुगल रहे । ओकरपाछे अछामके पायल हुइटी बाजुराके बडीमालिका मन्दिरसम पुगल जिपिएस ट्र्याकिङमार्फत उ गिद्धके उडान अनुगमन करल चराविद हिरुलाल डङ्गौरा जानकारी डेलै ।

भदौ १० गते बडीमालिका पुगल छुटकी खैयर गिद्ध फेरसे बिरामी परके मरल हुई सेक्ना उहाँके कहाई बा । "समयमे उद्धार हुई नैसेक्के गिद्ध नैबाँचल", उहाँ कहलै ।

असार २७ गते पूर्वी नवलपरासीके जटायु रेस्टुरेन्टसे उरल उ गिद्ध नेपाल-भारत-नेपाल करके छ सय किलोमिटर फन्को मारके बिरामी परल रहे । सावन १९ गते कैलालीके लम्कीचुहा नगरपालिका-६ बामनपुरस्थित लालीगुराँस सामुदायिक वन क्षेत्रमे बिरामी अवस्थामे भेटल गिद्धके उद्धार करके डिभिजन वन कार्यालयसे उपचार करल रहे । आठ दिनसम उपचार करके गिद्धहे प्राकृतिक बासस्थानमे छोरल रहे ।

गोरामे लेग ट्याग (रिङ) 'जे १६' लिखल आधारमे छुटकी खैयर गिद्ध पूर्वी नवलपरासीके जटायु रेस्टुरेन्टसे आइल पहिचान करल रहे । कावासोती नगरपालिका-१३ स्थित नमूना मध्यवर्ती सामुदायिक वनमे रहल जटायु रेस्टुरेन्टसे असार २७ गते उरल गिद्ध २५ दिनके यात्रापाछे कैलाली पुगल रहे । जटायु रेस्टुरेन्टसे उरल गिद्ध *(बाँकी ३ पेजमे)*

थारु नागरिक अभियान गठन

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, १७ कार्तिक । थरुहट/थारुवान मोर्चाके मुद्दा उठान तथा बहस कैना ओ निस्पक्ष/स्वतन्त्र प्रगतिशील अभियान संचालन करेक लाग थारु नागरिक अभियान गठन कैगिल बा ।

यिहे गैल भदौ २३ ओ ३४ गतेक जेन्जी आन्दोलन पश्चात् नेपालके थारु समाजमे डेखल शूण्यता ओ यी विषम परिस्थितिमे देशके परिवर्तित अवस्थामे समग्र थारु समुदायके भुमिकाके सन्दर्भमे थारु समुदायके आवाज बुलन्द करल लाग युवा अभियन्ता इन्दु थारुके संयोजकत्वमे थारु नागरिक अभियान गठन हुइलक हो ।

जेनजी आन्दोलनपाछे थारु समाजमे डेखलक उकुसमुकुस तथा शूण्यताहन सम्बोधन कैना थरुहट थारुवान मोर्चाके मुद्दा उठान तथा बहस करेक लाग एक ठो लुच फोरम आवश्यकता महसुस कैटी काठमाडौंमे बैस्लक प्रारम्भिक बैठक भेलासे थारु नागरिक अभियान गठन कैगिलक थारु अगुवा माधव थारु जनैलै ।

वसहेक थारु नागरिक अभियान अन्तर्गत रना कैकै जेन्जी संयोजकके जिम्मेवारी अर्नप चौधरीहे सर्बसम्मत डिहल बा । थारु नागरिक अभियानके पहलमे काठमाडौलगायत देशभरके सक्कु थारु समुदायसंग सम्बन्धित संघ संस्था, थारु अगुवा, लगायत सरोकारवालाहुँक्रनसे बृहट अन्तरकृया कैना अभियान संचालन कैना निर्णय हुइलक माधव थारु जनैलै ।

थारु युवा थारु अगुवाहुँक्रनहे यी अभियानमे इमानदारिताके साथ जोरना व थरुहट थारुवान आदोलनसे उठान करलक मुद्दा सम्बोधन प्रक्रियामे हातेमालो कैना अपीलफे कैगिल बा ।

सम्पदाको संरक्षण गरौं ।

❖देशका ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा प्राकृतिक सम्पदा, मठमन्दिर, मूर्ति, हस्तकला, वास्तुकला, चित्रकला, दस्तावेज, भवन तथा स्मारक राष्ट्रिय सम्पत्ति हुन्,
❖राष्ट्रिय सम्पत्तिहरु मुलुकको पहिचान हुन्, तिनीहरु प्रति गर्व गरौं,
❖राष्ट्रिय सम्पत्तिको संरक्षण गर्नु प्रत्येक नागरिकको कर्तव्य र जिम्मेवारी हो ।

हाम्रो सम्पदा, हाम्रो पहिचान
सबै मिली गरौं संरक्षण ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

पेट, छाती, मुटु तथा थाईराईड विभाग

उपचार हुने रोगहरू

- उच्च रक्तचाप, दम तथा मुटु रोगको उपचार
- सुगर (मधुमेह), थाईराईड रोगको उपचार तथा परामर्श
- मिर्गी रोग, प्यारालाइसिस (पक्षघात) तथा अन्य नशा सम्बन्धी रोगको उपचार
- छाती दुख्ने, पेट दुख्ने समस्याको उपचार
- ज्वरो आउने, टाउको दुख्ने तथा पुरानो जटिल रोगको उपचार तथा परामर्श
- सिकल सेलरोग तथा अन्य रगत कम (Anemia) को उपचार तथा परामर्श

डा. सुमन चौधरी
MBBS, MD (KU)
NMC No. 15308
कन्सल्टेन्ट फिजिसियन

२४ सै घण्टा आकस्मिक उपचार
ओ.पि.डी. सेवा प्रत्येक दिन (बिहान ९ देखि साँझ ५ बजेसम्म

धनगढी
संजिवनी अस्पताल प्रा. लि.
(राष्ट्र बैंक चौक, धनगढी-५) सम्पर्क नं. ०९१-५९०३२८, ९७६४२१२७२७, ९७६९९३२१०५

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित
सम्पादक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)
कार्यकारी सम्पादक : **राम दहित** (९८४८४९४५१८)
भाषा सल्लाहकार : **दिलबहादुर चौधरी**
पहुना सम्पादक : **कृष्णराज सर्वहारी**
कानूनी सल्लाहकार : **अधिवक्ता जोहारीलाल चौधरी**
व्यवस्थापन सल्लाहकार : **राजकुमार चौधरी**
प्रधान कार्यालय: ध.न.पा.- ८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)
मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८१२६४१६०१)
हसुलिया शाखा: नरेन्द्र चौधरी (९८४८५४३०३६)
पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)
प्रधान कार्यालय धनगढी
E-mail: dailypahura@gmail.com,
Website: pahura.com
मुद्रक : समैजी अफसेट प्रेस, बेहडी, धनगढी

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर १३ राजपुर कित्ता नं. १४३९ क्षेत्रफल १३५.४४ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री अन्जली जोशी ओझाले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पुर्व: सडक | पश्चिम: अरुणादेवी खड्का
उत्तर: बिसन कुमारी सिंह | दक्षिण: गोरे रावत

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ३ बडहरा कित्ता नं. २१९ क्षेत्रफल ३१४० वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री अशोक चौधरीले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पुर्व: शंकर कार्की | पश्चिम: अशोक चौधरी
उत्तर: अशोक चौधरी | दक्षिण: सडक

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर १ शान्तिनगर कित्ता नं. ८६० क्षेत्रफल ४२३.३५ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री काली गिरीले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण
पुर्व: मिन चौधरी | पश्चिम: मायाकुमारी भट्ट र कविता बयक
उत्तर: सडक | दक्षिण: प्रदिप श्रेष्ठ

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

डिवश ड्राईभिङ सेन्टर

दक्ष चालक बन्ना सक्कु सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान देना प्रयास हमार, सफलता अपनेन्के ।

सीप सिकी, स्वरोजगार बनी

विद्यार्थी ओ ग्रुपमे अउईयाहुक्रनहे विशेष छुटसहित...

हमार यहाँ दक्ष प्रशिक्षकहुक्रनसे मोटर साईकल, स्कुटी, कार, जीप ग्यारेन्टीके साथ ड्राईभिङ सिखैनाके साथे फोटोग्राफीके सुविधा समेत उपलब्ध बा ।

नोट: साथे दुरसे अउईया विद्यार्थीनके लाग बैठ्ना व्यवस्था समेत उपलब्ध बा । समयमे सक्कु सिकारु विद्यार्थीहुक्रनहे सम्पर्क कैना सहर्ष जानकारी कराइटी ।

धनगढी, चटकपुर कैलाली फोनं. ०९१-४१०२३७ मो.९८४८४३९६८५

पाठकवर्गसे अनुरोध

प्रिय पाठकवर्ग, पहुरा मिडिया प्रालिसे सन्चालित पहुरा दैनिक ओ पहुरा अनलाइनमे हमार सकेसम थारुपन लन्ना कोशिश जारी बा । विचार पेजमे थारु लगायट अन्य जनजातिनके आवाज हमार पहिला प्राथमिकता हो । अपन मनेम लागल उकुसमुकुस बाट अपनेनके फे लिख्के पठाइ सेकि । अपनेक विचार लम्मा हुइ परठ कना नइ हो । आइ कलम पक्रि, अपन मनक बाट ढेरसे ढेन जनहन बाँटि । पहुरा अनलाइनमार्फत अपन बाट संसार भर पुगाइ । *–सम्पादक*

शासकीय स्वरूपके बहस

विचार
✍ डा. अर्जुनकुमार खड्का

विसं २०८२ फागुन २१ गते प्रतिनिधि सभा निर्वाचन करैना मूल उद्देश्यके साथ वर्तमान सरकार अपन कार्य प्रारम्भ करले बा । मतदान नामावली ऐन, २०७३ हे अध्यादेशमार्फत संशोधन करल बा । निर्वाचनसम्बन्धी अन्य ऐनसमेत संशोधन करना मेरिक गृहकार्य हुइटि बा । निर्वाचन आयोगसे राजनीतिक दल दर्तालगायत निर्वाचनसम्बन्धी कार्यहे प्राथमिकता डेहल बा । सरकार निर्माणमे प्रमुख भूमिका खेलल जेनजीसे शासकीय स्वरूपमे परिमार्जन कैके प्रतिनिधि सभाके निर्वाचन हुइपरना माग फेन उठैटि आइल बा । शासन प्रणाली, निर्वाचन प्रणाली ओ कार्यकारिणी अधिकारके बाँडफाँट शासकीय स्वरूपके मूलभूत सिद्धान्त हो । अइसिन शासन प्रणालीके सन्दर्भमे अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन हेरलेसे राष्ट्रपतीय, संसदीय शासन ओ मिश्रित कैके तीन प्रकारके शासन प्रणालीके बारेमे उल्लेख हुइल पाजाइठ ।

राष्ट्रपतीय शासन प्रणाली

कार्यकारिणी प्रधान रहना प्रणालीहे राष्ट्रपतीय शासन प्रणाली कना करजाइठ । अइसिन व्यवस्थामे सरकारप्रमुख ओ राष्ट्रप्रमुख एक व्यक्ति हुइना करठ । ऊ जनताके प्रत्यक्ष मतसे निर्वाचित हुइठ । कुछ देशमे मतदातासे सोझे राष्ट्रपतिहे मत नैडेना फेन ओहे प्रयोजनके लाग निर्वाचक मण्डलहे निर्वाचित करना मेरिक निर्वाचन पद्धति अपनाइल बा । निर्वाचित निर्वाचक मण्डलके व्यवस्थापिकासँग कौनो सम्बन्ध नैरहठ । यी मेरिक निर्वाचन पद्धति अमेरिकाके राष्ट्रपतिके निर्वाचनमे अवलम्बन करल पाजाइठ । राष्ट्रप्रमुख व्यवस्थापिकाप्रति प्रत्यक्ष रूपमे उत्तरदायी नैहुइठ, ऊ संसद्के सदस्य फेन नैरहठ । कार्यपालिका ओ व्यवस्थापिकासे विशेष अवस्थामे बाहेक परस्परमे स्वतन्त्र रूपमे कार्य करठैं । सामान्य अवस्थामे एक अंगउप्पर औरे अंकगके नियन्त्रण रहल नैरहठ । अइसिन प्रणालीमे देशके सक्कु कार्यकारी शक्ति राष्ट्रप्रमुखमे रहल रहठ । ऊ संसदीय व्यवस्थाके जस्टे प्रतीकात्मक स्वरूपके किल नैहो । विश्वके करिब ५५ ठो देशसे पूर्ण रूपके राष्ट्रपति शासन प्रणालीके अवलम्बन करल पाजाइठ । संयुक्त राज्य अमेरिका तथा मेक्सिको, अर्जेन्टिना, ब्राजिल, कोस्टारिका, कोलम्बियालगायतके अमेरिकी महादेशके अधिकांश देशसे यी पद्धति अवलम्बन करल बा । राजनीति शास्त्रीसे यी महादेशहे राष्ट्रपतीय पद्धतिके महादेश कना करल बा । यीबाहेक इन्डोनेसिया, फिलिपिन्स, माल्दिभ्स, लाइबेरिया, घाना, रुवान्डा, तुर्कमेनिस्तानलगायतके टमान देशमे फेन प्रधानमन्त्रीबिनाके राष्ट्रपतीय पद्धति अवलम्बन करल पाजाइठ ।

संसदीय शासन प्रणाली

राज्यके अन्य अंगके तुलनामे व्यवस्थापिका (संसद्) प्रधान रहना प्रणालीहे संसदीय शासन प्रणाली कहिजाइठ । संसदीय शासन प्रणालीमे कार्यपालिका प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमे व्यवस्थापिकाके समर्थनमे निर्भर रहठ । अइसिन समर्थन ओ विरोध विश्वास एवं अविश्वासके प्रस्तावमार्फत व्यक्त रहठ । यी मेरिक शासन पद्धतिमे सामान्यतया राष्ट्र प्रमुख ओ सरकार प्रमुख अलग अलग व्यक्ति रहठ । यद्यपि कहुँ कहुँ एक व्यक्तिहे फेन दुनु जिम्मेवारी डेहल पाजाइठ । दक्षिण अफ्रिकामे संसद्से चुनल व्यक्ति राष्ट्रप्रमुख रना ओ सरकार प्रमुखके रूपमे फेन कार्य करठ । राष्ट्रप्रमुखमे निर्वाचित होसेकलपाछे भर उ संसद् सदस्यसे राजीनामा डेहे परल । अइसिन प्रणाली बोत्सवाना मार्सल द्वीप ओ नाउरू जैसिन देशमे रहल पाजाइठ । सक्कु कार्यकारी अधिकार खास मेरिक

> राष्ट्रपतीय प्रणालीमे राष्ट्रप्रमुखहे सहजिलसँग पदसे मुक्त करे नैमिल्ना ऊ अपन पदावधि समाप्त नैहुइटसमके लाग कार्य करना स्वच्छन्द रहठ । ऊ केक्रो नियन्त्रणमे नैरहठ । संसद्मे रहल विपक्षी दललगायत अपन दलभित्तरके विपक्षीहे फेन क्रमशः पन्छैना सत्तामे अपन एकल प्रभुत्व जमैना सम्भावना प्रबल रहठ । एक लोकप्रिय राजनेता एक चो राष्ट्रप्रमुखके रूपमे निर्वाचित हुइलपाछे शक्ति सञ्चय करटि क्रमशः एक सर्वसत्तावादी व्यक्तिके रूपमे उदय हुइना सम्भावना ज्यादा रहठ । ओम्ने फेन निर्वाचनके क्रममे प्रयोग हुइना पैसा ओ शक्तिके कारण एक चो राज्यसत्तामे पुगलपाछे पुनः सत्तामे पुग्न सहजिल रहठ कना मान्यता बा । कुछ अफ्रिकी मुलुकके उदाहरणहे यी सन्दर्भमे लेना करजाइठ । संसदीय व्यवस्थामे संसद्मे बहुमत प्राप्त व्यक्ति प्रधानमन्त्री हुइठैं । उ स्वेच्छाचारी ढंगसे कार्य करे लग्लेसे आगामी निर्वाचनमे हुइना सम्भावित पराजयके डरसे ओकर दलसे विरोध हुइना ओ अविश्वासके प्रस्तावसे पदमुक्त करना डगर फेन तय हुइ सेकि, यकर विपरीत राष्ट्रपतीय पद्धतिमे भर एक चो निर्वाचित होसेकल राष्ट्रप्रमुखहे दलसे फिर्ता बोलाइ नैक्ना होके ऊ दलीय अनुशासनसे उप्पर रहठ ।

सरकार प्रमुख अर्थात् प्रधानमन्त्रीमे निहित रहठ । राष्ट्रप्रमुख संवैधानिक रहठ । हाल संसदीय शासन प्रणाली अवलम्बन करना टमान देशमध्ये कौनोमे राष्ट्रप्रमुखके रूपमे राजा (संवैधानिक वा सेरेमोनियल) रहल बा कलेसे कुछ देशमे राष्ट्रपति रहना व्यवस्था करल बा । बेलायतलगायतके कुछ युरोपेली मुलुक एवं जापान राजासहितके संसदीय व्यवस्था अपनाल बा, जहाँ राजाके भूमिका शासन सञ्चालनके सन्दर्भमे न्यून रहल हम्रे पैठि । यकर अतिरिक्त नेपाल, भारतलगायतके कुछ मुलुकमे राष्ट्रपतिहे राष्ट्रप्रमुखके जिम्मेवारी डेलेसे फेन संवैधानिक राजतन्त्र सरहके भूमिकामे सीमित करल पाजाइठ ।

विश्वके करिब ६६ ठो देश पूर्ण रूपके संसदीय शासन प्रणाली अवलम्बन करल बा । अधिकाश संवैधानिक राजतन्त्र रहल देशमे अइसिन प्रणाली अपनाइल बा । संसदीय कार्यकारिणीके उपत्ति ओ विकास बेलायतसे हुइल होके लन्डनस्थित बेलायतके संसद् भवन बेस्टमिनिस्टरके नामसे यिहिनहे बेस्टमिनिस्टर मोडलके शासन प्रणाली कना करजाइठ । बेलायतहे संसदीय व्यवस्थाके जननी फेन कटि आइल बा ।

मिश्रित शासन प्रणाली

राष्ट्रप्रमुख ओ सरकारप्रमुख दुनुजे मुलुकके कार्यकारिणी अधिकार प्रयोग करना पद्धति अवलम्बन करल देशके शासन व्यवस्थाहे सामान्यतया मिश्रित शासन प्रणाली कना करजाइठ । अइसिन शासन पद्धति अँगल्ना देशमे सामान्यतया प्रत्यक्ष रूपमे निर्वाचित राष्ट्रप्रमुख ओ संसद्के बहुमत प्राप्त व्यक्ति सरकारप्रमुख हुइना करठैं । राष्ट्रप्रमुख प्रत्यक्ष रूपमे निर्वाचित हुइना हुइल ओरसे स्वाभाविक रूपमे सरकारप्रमुखके तुलनामे राष्ट्रप्रमुखके पद महत्वपूर्ण मानजाइठ । फ्रान्समे पाँचौं गणतन्त्र स्थापना हुइलपाछे वहाँ यी मेरिक पद्धति सुरु हुइल । चौठा फ्रान्सेली गणतन्त्रसे राजनीतिक स्थिरता डेहे नैसेकलपाछे तत्कालीन संविधानके मसौदाकारसे अमेरिकाके राष्ट्रपतीय पद्धति ओ बेलायतके संसदीय पद्धति दुनुके गुणहे समेटलबिचके डगर अवलम्बन करटि नयाँ मेरिक राजनीतिक प्रयोग करल रहे । हाल फ्रान्सबाहेक श्रीलंका, फिनल्यान्ड, पोर्चुगल, पेरु, रोमानिया, रुस, मंगोलिया, ताइवान, युक्रेनलगायत विश्वके करिब ४१ ठो देश यी मेरिक मिश्रित पद्धति अंगीकार करल बा ।

यी पद्धतिमे राष्ट्रप्रमुख ओ व्यवस्थापिकाके निर्वाचन स्वतन्त्र रूपमे अलग अलग रहठ । कार्यकारिणीके दुई ठो शक्तिमध्ये एक शक्ति अर्थात् राष्ट्रप्रमुखके चयन ओ पदमुक्तिमे सामान्यतया व्यवस्थापिकाके कौनो भूमिका नैरहठ । औरे शक्ति सरकारप्रमुखके चयन ओ पद मुक्तिमे व्यवस्थापिकाके समर्थनमे निर्भर करठ । यद्यपि सरकारप्रमुखके चयनके सम्बन्धमे राष्ट्रप्रमुखके प्रमुख भूमिका रहना व्यवस्था फेन कुछ मुलुकमे पाजाइठ । फ्रान्सके पाँचौं गणतन्त्रके संविधान चौठा गणतन्त्रके संविधानहे परिवर्तन कैके १९५८ मे लागु हुइल हो । फ्रान्ससे छोट अवधिमे टमान मेरिक राजनीतिक प्रणाली प्रयोग करल ओरसे उहिनहे राजनीतिशास्त्रके प्रयोगशाला कना करजाइठ ।

सबल तथा दुर्बल पक्ष

तिनु शासन प्रणालीके सबल ओ दुर्बल पक्ष बा । राष्ट्रपतीय प्रणालीके सबल पक्ष फेन बा । यी पद्धतिमे राष्ट्र प्रमुख ओ विधायिकाके निर्वाचन एक औरेसे पूर्ण रूपमे स्वतन्त्र हुइना ओ दुई निकायसे समानान्तर रूपमे अपनअपन कार्यक्षेत्रमे स्वतन्त्र रूपसे कार्य सञ्चालन करठैं । जस्टे एक औरेक अंगहे सहजिल समाप्त परना हैसियत नैरहठ । अइसिके शक्ति विभाजन होके वास्तविक रूपमे शक्तिके पृथकीकरण रहठ । संसदीय व्यवस्थामे से यी पद्धतिमे नियन्त्रण ओ सन्तुलनके ढेर प्रभावकारी रहठ । राष्ट्रपतीय पद्धतिमे राष्ट्रप्रमुख जनताके प्रत्यक्ष ओ लोकप्रिय मतसे निर्वाचित हुइल प्रत्यक्ष रूपमे जनताप्रति उत्तरदायी रहठ । हुइना टे जनतासे चुनके आइल संसद्के सदस्यसे चुनल प्रतिनिधिसे फेन अप्रत्यक्ष रूपमे जनताके प्रतिनिधित्व करटिरहठ । जनताके प्रत्यक्ष मतसे अधिकांश जनताके समर्थनमे विजयी रहल ओरसे संसद्से चुनल प्रधानमन्त्रीसे प्रत्यक्ष चुनल राष्ट्रपति ढेर प्रजातान्त्रिक प्रक्रियासे आइल मानजाइठ ओ ऊ ढेर शक्तिशाली फेन रहठ । कार्यकारी अधिकार सम्पन्न राष्ट्रप्रमुख ओ विधायिकाके सदस्यके अलग अलग निर्वाचन हुइल ओरसे मतदाताहे अलग अलग छनोटके अवसर रहठ । अमेरिकामे डेमोक्रेटिक दलके बहुमत रहल कांग्रेस ओ रिपब्लिकन दलके राष्ट्रपतिके छनोट जनता करठैं । अइसिन अवस्थामे रिपब्लिकनके वैदेशिक नीति ओ डेमोक्रेटिक दलके आन्तरिक नीतिसे जनतासे मान्यता पाइल माजाइठ । संसदीय व्यवस्थामे सरकार अपन प्रत्येक नीति तथा कार्यक्रममे संसद्के समर्थनके अपेक्षा करेपरना ओरसे यी व्यवस्थामे से राष्ट्रपतीय व्यवस्थामे सरकार प्रभावकारी रूपमे अधिकारके प्रयोग करे सेकि ।

राष्ट्रपतीय प्रणालीमे राष्ट्रप्रमुखहे सहजिलसँग पदसे मुक्त करे नैमिल्ना ऊ अपन पदावधि समाप्त नैहुइटसमके लाग कार्य करना स्वच्छन्द रहठ । ऊ केक्रो नियन्त्रणमे नैरहठ । संसद्मे रहल विपक्षी दललगायत अपन दलभित्तरके विपक्षीहे फेन क्रमशः पन्छैना सत्तामे अपन एकल प्रभुत्व जमैना सम्भावना प्रबल रहठ । एक लोकप्रिय राजनेता एक चो राष्ट्रप्रमुखके रूपमे निर्वाचित हुइलपाछे शक्ति सञ्चय करटि क्रमशः एक सर्वसत्तावादी व्यक्तिके रूपमे उदय हुइना सम्भावना ज्यादा रहठ । ओम्ने फेन निर्वाचनके क्रममे प्रयोग हुइना पैसा ओ शक्तिके कारण एक चो राज्यसत्तामे पुगलपाछे पुनः सत्तामे पुग्न सहजिल रहठ कना मान्यता बा । कुछ अफ्रिकी मुलुकके उदाहरणहे यी सन्दर्भमे लेना करजाइठ । संसदीय व्यवस्थामे संसद्मे बहुमत प्राप्त व्यक्ति प्रधानमन्त्री हुइठैं । उ स्वेच्छाचारी ढंगसे कार्य करे लग्लेसे आगामी निर्वाचनमे *(बाँकी ३ पेजमे)*

जरुरी टेलिफोनके प्रायोजक:

हमार यहाँ बोइलर मुर्गीनके मासु सुपथ मोलमे मिलठ । सेवा कर्ना मौका अवश्य देहबी ।

नोट : भोजविहा, व्रतवन्धके लाग होम डेलिभरीके सुविधा बा ।

प्रो.रमेश चौधरी
केभी मासु पसल
बैयाबेहडी चौक, धनगढी कैलाली शारद उमावि लग्गे
मो. ९८११६३५६८०

एक्बुलेन्स नम्बर
९८२४६८९६१७, ९८५८४२७०१८, ९८१४६०८०५६, ९८१४६८०००६८,९८१४६६०२८५

प्रहरी
अञ्चल प्रहरी कार्यालय ०९१- ५२१३०१
जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२११५०,१००
वडा प्रहरी कार्यालय ०९१-५२१२९९,११०
ईप्रका अत्तरीया ०९१-५५०१२२
त्रिनगर प्रहरी चौकी ०९१-५२११८३
जिल्ला प्रहरी कार्यालय ०९१-५२११५३
ईप्रका मसुरिया ०९१-४०२०१४
ईप्रका चौमाला ०९१-६९२५७१
ईप्रका लम्की ०९१-५४०१९९
ईप्रका भजनी ०९१-५८०१९९
ईप्रका सुख्खड ०९१-५२९१६६
ईप्रका मालाखेती ०९१-५५०१२२
ईप्रका फल्टुरे ०९१-६९०३३०
ईप्रका हसुलिया ०९१-५२९१४५
ईप्रका पाण्डौन ९७४९०१४९०५
सिमा प्रहरी चौकी बहुलिया ०९१-५२९२०६
ईप्रका टीकापुर०९१-५६०१९९
स.प्र.वल सिमासुरक्षा धनगढी ५२६९२८

बैक
नेपाल राष्ट्र बैक ०९१-२१३२२
नवजिवन बैक ०९१-५२३६५३
कृषि विकास बैक ०९१-५२९२३५
मालिका विकास बैक०९१-५२३७३८
बैक अफ काठमाण्डौ ०९१-५२३३८६
बैक अफ एसिया ०९१-५२५६५०
नेपाल बग्लादेश बैक ०९१-५२१७८५
सिटिजन बैक ०९१-५२७४८५
कुमारी बैक ०९१-५२६०३८
सनराईज बैक ०९१-५२४८५०
नेपाल ईन्भेसमेन्ट बैक०९१-५२३७०६
एनएमबी बैंक लि.०९१-५२१२१६

सरकारी कार्यालय
जिल्ला प्रशासन .०९१-५२११०१
जिल्ला विकास .०९१-५३२५६०
नगरपालीका .०९१-५२१४२९
मालपोत.०९१-५२१२०१, नापी शाखा.०९१-५६०४०२
कृषि विकास .०९१-५२२२५५, भूमि सुधार.०९१-५२१२२४
जिल्ला हुलाक.०९१-५२११५२, नेपाल बाल संगठन: ५२३६६५

अस्पताल
सेती अञ्चल.०९१-५२१२७१
नवजिवन ०९१- ५२१२३३/५२१७३३
विजय मेडिकल हल धनगढी ०९१-५२३४३५
पद्मा धनगढी ०९१-५५०३५५
सेवा नर्सिङ होम अत्तरीया ०९१-५५०७९७
एम्बुलेन्स मसुरिया ९७४९०१८०८१
घोडाघोडी अस्पताल सुखड०९१-६९४७०७
टीकापुर अस्पताल ०९१-५६०१५०
दमकल १०१
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी ०९१-५२१३३३
कैलाली उ.बा.संघ ५२१२३७, ५२३९७१
एम्बुलेन्स : ५२१६००
सामुदायिक एम्बुलेन्स सेवा टीकापुर ९८४८५५७५४०
विद्युत : ५२११४५
दिनेश मेटल ०९१-५२१३९२

होटल
डिभोटी ०९१-५२३९१८/५२५९३१
जगदम्बा०९१-५२३५९०, बिद्या०९१-५२३२७३
तरूण ०९१-५२४६९३, सनलाईट०९१-५२१५३६
वर्ल्ड लिंक धनगढी :५२०१५१
ज्ञानुप्लाजा०९१-५२२८३०/५२७१९०
नेपाल पत्रकार महासंघ :५२७१२२

शैक्षिक संस्था
कैलाली बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२१२२३
सुदूरपश्चिमाञ्चल क्याम्पस ०९१-५२३१९२
ऐश्वर्य बहुमुखी क्याम्पस ०९१-५२१०७९

राजनैतिक पार्टी
नेपाली कांग्रेस कार्यालय : ५२४११५
नेकपा (एमाले) कार्यालय : ५२१०१०
बसपार्क काउण्टर धनगढी : ०९१-५२१२५२

एफ.एम
दिनेश एफ एम ९३.८ मेगाहर्ज धनगढी: ०९१-५२६७०१

सुदूरपश्चिम प्रदेश स्थानीय सेवा ऐन संशोधन कैना दबाब

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, १७ कात्तिक । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारसे स्थानीय तहके कर्मचारीहुक्रनके लाग लानल ऐन संशोधनके माग बह्रल बा । प्रदेश सरकारसे ०८१ मे स्थानीय सेवा (गठन तथा संचालन ऐन) जारी कैटी १५ असार ०८२ राजपत्रमे प्रकासित करल रहे ।

ऐनमे हुइल कुछ बुँदा अव्यवहारिक रहल कहटी कर्मचारीसे लेके जनप्रतिनिधि संशोधनके लाग प्रदेश सरकारहे दबाब डेहल हुइट । ऐनसे स्थानीय तहमे कार्यरत सक्कु कर्मचारीहे समेटे नैसेकल दाबी रहल बा । असन्तुष्ट कर्मचारी समक्ष २३ भदौं ०८२ मे मुख्यमन्त्री कमलबहादुर शाह नै आवश्वसन डेलेसे फेन ऐन संशोधनके लाग पहल नैहुइल दुखेसो ढेर जाने करले बटै । गत २३ ओ २४ भदौमे जेन–जी आन्दोलनके क्रममे सुप प्रदेश सभासे प्रदेश सरकारमे मन्त्रालय कार्यालयमे आगजनी हुइल ओरसे नियमित सञ्चालन हुइ नैसेकल अवस्थामे फेन बा ।

चार बुँदामे ऐन संशोधनके माग आघे सरटी फेनसे नेपाल नगरपालिका संघ र गाउँपालिका राष्ट्रिय महासंघ नेपालसे मुख्यमन्त्री शाहहे ज्ञापन पत्र बुझैले बटै । नेपाल नगरपालिका संघके केन्द्रीय सदस्य एवं भीमदत्त नगरके मेयर पदम बोगटी ऐनमे हुइल विषय संशोधनके लाग मुख्यमन्त्री शाहहे ध्यानाकर्षण पत्र बुझाइल बटैलै । नगरपालिका महासंघके केन्द्रीय सदस्य समेत रहल मेयर बोगटी ऐनमे रहल चार बुँदामे संशोधन हुइपर्ना माग आघे सारके ज्ञापनपत्र बुझाइल बटैलै ।

गाउँपालिका महासंघके सुप प्रदेश समिति अध्यक्ष लोकेन्द्रबहादुर शाही ओ नेपाल नगरपालिका संघके अध्यक्ष बिरेन्द्र भट्ट हस्ताक्षर करल ज्ञापनपत्र बुझ्टी मुख्यमन्त्री शाह फेनसे ऐन संशोधन कैना आवश्वसन डेले बटै ।

ऐनके दफा १५ अबिलम्ब शंशोधन करे पर्ना ओ ऐनके आधारमे नियमावली बनैना, तत्कालके समाधान कैना स्वीकृत दरवन्दीमे कार्यपालिकाके बैठकसे आवश्यकता र औचित्यताके आधारमे करारमे राखे पैना प्रक्रियागत व्यवस्था मिलाके नियुक्ति करे सेक्ना ओ उ सम्बन्धित नियुक्तिके जानकारी प्रदेश सरकारहे डेना व्यवस्था कैना रहल बा । ओस्टके, संघीय सरकार ओ प्रदेश सरकारसे टोकल विशेष कार्यक्रम स्थानीय सरकारसे सञ्चालन कैना आवश्यक पर्ना जनशक्ति उ कार्यके निम्ति करारमे राखे सेक्ना व्यवस्था हुइ पर्ना, स्थानीय सरकारके कामहे प्रभावकारी बनैना स्थानीय सेवा ऐन ०८१ मे सक्कु कर्मचारीके वृत्ति विकासके लाग जेष्ठता कायम कैना, शैशिक योग्यतालगायतके विषय ओ करारके कर्मचारीके विद्यमान व्यवस्थाके पुनरालोकन कैके शंशोधन कैना, स्थानीय सेवा ऐन ०८१ मे भौगोलिक बर्गिकरण, करारके कर्मचारीके उपदान विषयहे नियमावलीमे उल्लेख नैकैके संकुचन करल ओरसे संघिय कानुनसे भौगोलिक वर्गीकरण नैटोकके प्रदेश कानूनसे नै भौगोलिक वर्गिकरण टोके पर्ना औल्याइल बा ।

ओस्टके करारके कर्मचारीके स्पष्ट व्यवस्था करे पर्ना ओ स्थानीय सरकार संचालन ऐनसे स्थानीय सरकारहे सामुदायिक बनसे प्राप्त हुइना निश्चित लाभ प्रदान करलमे प्रदेश सरकारसे यी सम्बन्धित व्यवस्था कटौती करे नैमिल्ना हुइल ओरसे प्रदेश सरकारसे यी सम्बन्धित व्यवस्थाहे सहजीकरण कैना माग रहल बा । ओस्टके, स्थानीय तहमे कार्यरत कार्मचारी समेत ऐन संशोधनके लाग छलफलमे जुटल बटै ।

कञ्चनपुरमे धान खरिद

कञ्चनपुर, १७ कात्तिक । खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडसे किसानका धान खरिद सुरु करले बा ।

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडके शाखा प्रमुख महिकरण महराले सरकारसे धानके समर्थन मूल्य टोकल अनुरूप कञ्चनपुरमे फेन अँट्वारसे किसानसे धान खरिद करे लागल जानकारी डेलै ।

कम्पनीसे यी बरस कञ्चनपुरमे पाँच हजार क्विन्टल किल धान खरिद कैना उहाँ बटैलै । "यी बरस हम्रे पहिल चरणमे पाँच हजार क्विन्टल धान खरिद करब", उहाँ कहलै, "पाछे आवश्यकता अनुसार थप हुइ सेकी ।"

विगतके बरसमे कम्पनीले लक्ष्यअनुसार धान खरिद करे नैसेकलपाछे यी बरस पाँच हजार क्विन्टल किल धान खरिद कैना लक्ष्य राखल हो । गैल बरस १५ हजार क्विन्टल खरिद कैना लक्ष्य लेहल रहलेसे फेन लक्ष्यके २० प्रतिशत किल धान खरिद हुइल कम्पनी जनैले बा । खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीके अनुसार गैल बरस दुई हजार ९५१ क्विन्टल किल धान खरिद हुइल रहे ।

आर्थिक बरस २०८०/८१ मे खाद्य संस्थानसे किसानसे १४ हजार क्विन्टल धान खरिद कैना लक्ष्य लेहलमे तीन हजार क्विन्टल किल धान खरिद करे सेकल रहे । लक्ष्यअनुसार धान खरिद करे नैसेकलपाछे खाद्य संस्थानसे यी बेर धान खरिद कैना लक्ष्य घटाइल हो ।

संस्थानसे मोटा धानके मूल्य प्रतिक्विन्टल रु तीन हजार ४६३ मूल्य टोक्ले बा । कञ्चनपुरमे ४८ हजार हेक्टर क्षेत्रफलमे धानखेती कैटी आइल बा । यहाँ धानक उत्पादकत्व प्रतिहेक्टर चार मेट्रिक टन रहल बा ।

शासकीय...

हुइना सम्भावित पराजयके डरसे ओकर दलसे विरोध हुइना ओ अविश्वासके प्रस्तावसे पदमुक्त करना डगर फेन तय हुइ सेकि, यकर विपरीत राष्ट्रपतीय पद्धतिमे भर एक चो निर्वाचित होसेकल राष्ट्रप्रमुखहे दलसे फिर्ता बोलाइ नैक्ना होके ऊ दलीय अनुशासनसे उप्पर रहठ ।

मिश्रित शासन प्रणालीके फेन सबल ओ दुर्बल पक्ष बा । शासन प्रणाली स्वयम्मे असल ओ खराब नैरहठ । यकर नेतृत्व लेना व्यक्ति कैसिन बा कना निर्भर रहठ । कौनो फेन मुलुकके भाग्य निर्माणमे राज्य सत्तामे नेतृत्व लेना व्यक्तिके अहम् भूमिका रहठ । राज्यसत्तामे बैठुइया विवेक पुगाके नैतिक चरित्रहे उच्च ढरे सेक्लेसे जौनफेन शासकीय प्रणाली रलेसे फेन ओकर परिणाम मजा आइ । यसर्थ, नेपाल जैसिन देश शासकीय स्वरूपमे ढेर बहस करना राष्ट्रहितमे नैडेखाइठ । नेपालके संविधानहे निरन्तरता डेना हो, कलेसे टोकल मितिमे प्रतिनिधि सभा निर्वाचन हुइ सेक्लेसे उहिनसे सही परिणाम आइ सेकि । निर्वाचनके विधिसे आइल जनप्रतिनिधिसे कैसिन मेरिक शासकीय स्वरूप ढरना कना विषयमे पाछे तय करना देशके हितमे हुइ । शासकीय स्वरूप संशोधनके विषय उठि्टकिल अन्य विषय फेन सँगसँगे उठि, उहिनसे निर्वाचनहे गौण बनैले बा । अब्बेक मुख्य कार्यभार निर्वाचन हो । नवनिर्वाचित संसद्से शासकीय स्वरूपसे सब विषयके टुंगो लगैले बा ।

साभारः गोरखापत्र दैनिकसे

स्रोत निखुलल रु.२८ लाख रुप्यासहिट दुई भारतिय नागरिक पक्राउ

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, १७ कर्तिक । कैलाली जिल्लाके धनगढी उप–महानगरपालिका वडा नं. ०३ मिलनचोकसे स्रोत नैखुलल रु.२८ लाख ३५० रुप्यासहिट २ जाने भारतीय नागरिकहे प्रहरी पक्राउ करले बा ।

बिशेष सूचनाके आधारमे जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलालीसे खटके गैल प्रहरी टोलीसे भारत लखिमपुर खिरी पलिया बैस्ना बर्ष २७ के हरचित गुप्तासे चलाइल भारतिय नम्बर (युपी ३१ सिएन ११७५) प्लेटके कार ओ उ कारमे बैसल बर्ष २९ के सागर गुप्ताहे नगद सहिट पक्राउ करलक प्रहरी प्रवक्ता राजकुमार सिंह जनैलै ।

चेकजाँच करेबेर ओइनठेनसे स्रोत निखुलल अठ्ठाइस लाख तीन सय पचास नेपाली रुप्या ओ कार बरामद कैके दुनजहनहे नियन्त्रणमे लेके जिल्ला प्रहरी कार्यालयके हिरासतमे धारके ठप अनुसन्धान कार्य हुइटी रलक जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलालीके प्रवक्ता सिंह जनैलै ।

नवलपरासीसे...

कपिलवस्तु हुइटी भारतके बहराइच, नानपारा, लखिमपुर, तिकुनियाँ, बेलरायाँ हुइटी कैलालीके भजनीसे नेपाल नेपाल प्रवेश करल रहे ।

बिरामी अवस्थामे भेटाईबेर छुटकी खैयर गिद्धके शरीरमे सुलसुले किरा अत्यधिक मात्रामे डेखल रहिट कलेसे शरीरमे पानी बहुट कम रहे । बर्खा यामके झरीमे नम्मा दूरी तय करेबेर गिद्ध कमजोर हुइना करल जनाइल बा । ओस्टेक करके, सुलसुले किराके कारणफे बिरामी पर्ना करल जनाइल बा ।

अन्तर्राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण संघ (आइयुसिएन) के लाल सूचीमे रहल अतिसङ्टापन्न छुटकी खैयर गिद्ध नेपालमे ५० से ७५ ठो सम रहल नेपाल पन्छी संरक्षण संघ (बिसिएन) जनैले बा । उ संस्थाके अनुसार नवलपरासीस्थित जटायु रेस्टुरेन्टमे रहल बा ओ शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जमे रहल चार ठो छुटकी खैयर गिद्धमे जिपिएस ट्याग लगाइल बा । ओकर आधारमे गिद्धहुकनके विवरण अनुगमन कैना करल बा ।

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर २ सन्तोषीटोल कित्ता नं. १२४ क्षेत्रफल ३३४ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री चन्द्रा जोशी भाटले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्वः यसोदा शाही | पश्चिमः प्रजापति नाथ
उत्तरः सडक | दक्षिणः इन्द्रा उपाध्याय

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ५ कित्ता नं. २६५ क्षेत्रफल १६९.३१ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री धनुषाकुमारी सिंहले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्वः सडक | पश्चिमः अनिता पाण्डेय
उत्तरः सडक | दक्षिणः ठक्करबहादुर साउँद

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर २ बैय्याबेहडी कित्ता नं. ३०१, २९९ क्षेत्रफल १६९.३२ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री जलुदेवी कुँवरले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्वः धना कुँवर | पश्चिमः जानकीकुमारी साउँद
उत्तरः सडक | दक्षिणः दानबहादुर खड्का

धनगढी उपमहानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

- श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश
- रोजगार सम्झौता गरेर मात्रै काममा लागौं र लगाऔं ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका सम्पूर्ण श्रमिकको न्यूनतम ज्याला रु. १९,५५०।– अनिवार्य रुपमा कायम गरौं/गराऔं ।
- समान कामको समान ज्याला लैंगिक आधारमा पारिश्रमिकमा विभेद गर्नु कानूनी अपराध हो ।
- कार्य स्थलमा श्रमिकलाई सुरक्षाका उपकरणहरू उपलब्ध गराई काममा लगाऔं, लैंगिक हिंसाको अत्य गरौं ।
- बालश्रम कानूनी रुपमा दण्डनिय अपराध हो । बालश्रम नगरौं/नगराऔं ।
- श्रम अडिट प्रत्येक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु/गराउनु उद्योग/प्रतिष्ठानको कर्तव्य हो अन्यथा नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
- असल श्रम सम्बन्धको आधार सामाजिक सुरक्षा र रोजगार औद्योगिक दुर्घटना न्यूनीकरण गरौ व्यवसायजन्य रोग लाग्नबाट बचौं ।
- श्रम ऐन, २०६४ र नियमावली, २०७५ को पूर्णरुपमा कार्यान्वयन गरौं ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा अनिवार्यरुपमा श्रम स्वीकृति गरेर जाऔं ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालय
धनगढी, कैलाली

किसान धान बेँचसेकलपाछे खाद्यसे खरिद

कञ्चनपुर, १७ कात्तिक । खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडसे ढिला कैके धान खरिद सुरु करले बा । अधिकांश कृषक सस्तोमे धान बिक्री करसेकलपाछे खाद्यसे महेन्द्रनगरमे अँट्वारसे धान खरिद सुरु करल हो ।

'ढेर जाने टे गाउँ घरमे सस्तोमे धान बिक्री करसेक्लै, हम्रे फेन ठोरचे बेच्ली,' भीमदत्त नगरपालिका–६ बनगाउँके कर्णसिंह मंगोला कहलै, 'ढिला हुइलेसे फेन खाद्यसे खरिद कैना सुरु करले बा, बजारसे मजा भाउ मिली कहिके यहाँ लानल हुइटी ।' ओहकान अनुसार गाउँमे किसानसे प्रतिक्विण्टल २ हजार ४ सयसे २ हजार ६ सयसम बिक्री करटी रहल बटै । खाद्यसे धान खरिद कैना सूचना पाइलपाछे अँट्वारके सक्करहीसे कृषक अटो, ट्र्याक्टरलगायतके साधनमे ढुवानी कैके सक्करही पुगल रहिट । धान बित्रीके लाग टोकन लेना फेन कृषक कार्यालयमे आइ लागल बटै ।

१० क्विण्टलसम धान बिक्रीके लाग जग्गाधनीपूर्जा ओ नागरिकता माग्ले बा कलेसे १० क्विण्टलसे ढेरके लाग वडा कार्यालयके सिफारिस मागल बा । उहीसे कृषकहे कुछ झन्झट भर हुइल बा । खाद्यसे यी बरस महेन्द्रनगरमे ५ हजार क्विन्टल धान खरिदके कोटा पैले बा । प्रतिक्विन्टल मोटा धान ३ हजार ४ सय ६३ ओ मध्यम ३ हजार ६ सय ८८ मे खरिद करटी रहल बा । कृषकके चाप बह्रलमे कोटा थपक लाग केन्द्रमे आग्रह करजैना खाद्यके महेन्द्रनगरस्थित कार्यालयके प्रमुख महिकरण महरा बटैलै । 'गैल बरस कम मात्र धान खरिद हुइल कारण यी बरस कोटा घटाइल बा,' उहाँ कहलै, 'धान ढेर आइलमे कोटा बह्राइक लाग केन्द्रमे आग्रह करब ।'

गैल बरस खाद्यसे कञ्चनपुरमे १५ हजार क्विन्टल धान खरिद कैना कोटा पाइल रहे । मने ३ हजार ३ सय क्विण्टल किल खरिद हुइल रहे । गैल बरस महेन्द्रनगरसँगे शुक्लाफाँटा, बेलौरी नगरपालिकामे फेन खरिद केन्द्र राखल रहे । यी बेर फेन बेलौरी, पुनर्वास ओ दोधारा चाँदनी नगरपालिकामे खरिद केन्द्र सञ्चालनके लाग कर्मचारी थप माग करल कार्यालय प्रमुख महरा बटैलै । उहाँ कर्मचारी थप्लेसे तत्काल खरिद सुरु कैना बटैलै ।

कञ्चनपुरमे करिब ५० हजार हेक्टरमे धान खेती करजाइठ् । यहाँ धानको उत्पादकत्व प्रति हेक्टर ४ मेट्रिक टन रहल बा । असार मध्यसम धान लगाके सेकजैना हुइल ओरसे धान भित्र्याइना काम फेन हाली सेकजाइठ् । मने खाद्यले ढिला खरिद करेबर कृषक सस्तामे गाउँघरमे बिक्री कैना बाध्य बटै । खाद्यसे फेन कोटा अनुसार खरिद करे नैसेकठ् । समयमे खरिद सुरु करलमे खाद्यसे फेन कोटा पूरा करे सेक्ना ओ किसान फेन उचित मूल्य पैना अवस्था अइना कृषक बटैठै ।

धान उत्पादनमे वृद्धि

कञ्चनपुरमे यी बरस धान उत्पादनमे वृद्धि हुइल बा । कृषि ज्ञान केन्द्र कञ्चनपुरके अनुसार गत बरसके तुलनामे यी बरस धानके उत्पादकत्व शून्य दशमलव दुई प्रतिशतसे बह्रल बा ।

कृषि ज्ञान केन्द्र कञ्चनपुरके सूचना अधिकारी धर्मबहादुर साउद यी बरस गत बरसके तुलनामे धानके उत्पादकत्वमे वृद्धि हुइल बटैलै । उहाँ कहलै, 'उन्नत जातके बीउबिजन ओ सिँचाइ सुविधाके कारण उत्पादनमे वृद्धि हुइल हो । यी बरस दुई लाख तीन हजार छ सय ८३ मेट्रिक टन धान उत्पादन हुइल बा । गैल बरस एक लाख ९३ हजार ९८४ मेट्रिक टन उत्पादन हुइल रहे ।'

कृषि ज्ञान केन्द्रसे किसानहे अनुदानमे सिचाँइ सुविधा उपलब्ध नैहुइल ठाउँमे साना सिचाँइ जडानसमेत कैना करल सूचना अधिकारी साउद बटैलै । गैल बरस ज्ञान केन्द्रसे यहाँके नौ स्थानीय तहमे ७७६ साना सिचाँइ (ट्युवेल) जडान करल रहे ।

कञ्चनपुरमे ४८ हजार ४९६ हेक्टर क्षेत्रफलमे धानखेती हुइना करल बा । उ मध्ये ३९ हजार ६५० हेक्टर क्षेत्रफलमे सिँचाइ सुविधा उपलब्ध हुइटी आइल बा । हाल साना सिँचाइबाहेक महाकाली सिँचाइ आयोजना पहिल ओ डोसर चरणसे ११ हजार ६ सय हेक्टर क्षेत्रफलमे सिँचाइ सुविधा उपलब्ध बा ।

वि.सं २०४२ मे सुरु होके ०४८ मे सम्पन्न हुइल महाकाली सिँचाइ पहिल चरणसे चार हजार ८०० हेक्टर ओ ०५२ मे सम्पन्न हुइल डुसरा चरणसे छ हजार ८०० हेक्टर क्षेत्रमे सिँचाइ सुविधा पुगल बा । पहिल ओ डुसरा चरणके सिँचाइसे यहाँके भीमदत्त, बेदकोट नगरपालिका ओ बेलडाँडी गाउँपालिकासम सिँचाइ सुविधा उपलब्ध रहल बा ।

समयमे नै रासायनिक मल पाइ सेक्लेसे धान उत्पादन आउर बह्रे सेक्ना किसान बटैठै । यहाँके बेदकोट नगरपालिका–९ सुन्दरपुरके किसान सागर राना यी बरस धानखेतीके समयमे आकाशेपानी परबेर धान उत्पादन मजा हुइल बटैलै ।

उहाँ विगतके बरसमे बोरिङसे धान लगैना करल रलेसे फेन यी बरस आकाशेपानी समयमे आइबर बोरिङके प्रयोग करे नैपरल बटैलै । औरे खुसी डगौरा आकाशेपानी ओ समयमे मलखाद उपलब्ध हुइल ओरसे धान उत्पादन वृद्धि हुइल बटैलै ।

अति अशक्त लाल सिंहहे ह्वीलचियर सहयोग

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, १७ कार्तिक । अपांगता समावेशी बिकास मिसन टु नेपालसे अति अशक्त लाल सिंह भाटहे ह्वीलचियर सहयोग करले बा ।

ह्वीलचियरके अभावमे पिठमे धारके उहाँहे भिटर बाहेर करैटी रहल अवस्थामे धनगढी उपमहानगरपालिका –१४ बैठना लाल सिंह भाटके दैनिक जीवनहे सहज बनाइक लाग १ थान ह्वीलचियर सहयोग करल अपांगता समावेशी बिकास मिसन टु नेपालसे कार्यकारी निर्देशक तथा अपाङ्गता अभियन्ता नन्दराज भट्ट बटैलै ।

असहाय आर्थिक अवस्था कमजोर हुके सहायक सामग्री किने नैसेक्के घरभिटर बैठना बाध्य अपांगता रहल नागरिकहुकनहे निशुल्क (ह्वीलचियर, उज्जर लठठी, वाकर क्रचेच लगायतके) सहायक सामग्री उपलब्ध कराके सामाजिक समायोजन कैना उद्देश्यके साथ आवागमन सहयोग अभियान अन्तर्गत सोम्मारके रोज लाल सिंहहे ह्वीलचियर सहयोग करल निर्देशक भट्ट जनैलै ।

धनगढी उप-महानगरपालिका
१६ नं. वडा कार्यालय

धनगढी कैलाली
सुदूरपश्चिम, प्रदेश नेपाल

दररेट पेश गर्ने सम्बन्धी सूचना

प्रकाशित मितिः २०८२/७/१८

१. धनगढी उप–महानगरपालिका वडा नं.–१६ को स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार तपसिल बमोजिमको कार्यक्रमको लागि दरभाउ पत्र मार्फत BOQ अनुसारको समान खरिद गर्नु पर्ने भएकाले इच्छुक फर्म/सप्लायर्सले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन भित्र दरभाउ पत्र **धनगढी उप–महानगरपालिका १६ नं. वडा कार्यालयमा** पेश गर्न हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

क्र.स.	कार्यक्रम	जम्मा रकम (मू.अ.क. बाहेक)	दररेट पेश गर्ने अन्तिम समय	कैफियत
१.	धनगढी उप-महानरपालिका -१६, जेष्ठ नागरिक सहिद परिवार सम्मान कार्यक्रम	३,०१,७२४.१४	वि. सं. २०८२/७/२४ (दिउसो २:०० बजे भित्र)	

२. दररेट पेश गर्ने फर्म/सप्लायर्सले अनिवार्य रुपमा दररेट पेश गर्ने व्यहोरा सम्बन्धको लिखित निवेदन सहित नवीकरण भएको फर्म/कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, मु.अ.क. दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र आ.व. २०८१/०८२ को करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि संग्लग्न गरी पेश गर्नुपर्ने छ ।

३. उक्त कार्यका लागि आवश्यक BOQ यस कार्यालयको वेबसाइट http//www.dhangadhimun.gov.np बाट डाउनलोड गर्न सकिने छ ।

४. BOQ मा आफुले कबोल गरेको रकम अंक र अक्षरमा स्पस्ट बुझिने गरि लेखेर पेश गर्नुपर्ने छ । केरमेट भएको दररेट (BOQ) मूल्यांकनमा समाबेश गरिने छैन ।

वडा सचिव

स्वास्थ्य ओ शिक्षा क्षेत्रहे फलदायी बनैना आग्रह

पहुरा समाचारदाता

टीकापुर, १७ कार्तिक । कैलाली जिल्लाके जानकी गाउँपालिकाके अध्यक्ष गणेश चौधरी स्वास्थ्य ओ शिक्षामे ढेर लगानी रहल ओरसे आबके दिनमे फलदायी बनैना ध्यान डेना आग्रह करले बटै ।

आर्थिक वार्षिक २०८१/०८२ मे सम्पादित स्वास्थ्य कार्यक्रमके पालिका स्तरीय वार्षिक समिक्षा गोष्ठीमे अध्यक्ष चौधरी कार्यक्रमहे प्रभावकारी ओ उपलब्धीमुलक बनाइक लाग समय व्यवस्थापन, औचित्यपुर्ण ओ मापनयोग्य हुईपर्नामे जोड डेहल रहिट । उहाँ विपन्न नागरिकहे स्वास्थ्य विमामे आवद्ध कराके लाभ लेहेपर्ना बटैली ।

जानकी गाउँपालिकाके आयोजनामे हुइल कार्यक्रममे गाउँपालिका उपाध्यक्ष लालमति कठरिया, वडा अध्यक्षहुक्रे कार्यपालिका सदस्य, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयके कैलालीके स्वास्थ्य प्रशासक रमेश बुढा, स्वास्थ्य शाखा, चौकी, केन्द्रके प्रमुख, गैरसरकारी संघ संस्थाके प्रतिनिधी लगाएतके उपस्थिती रहल रहे ।

स्वास्थ्य शाखाके प्रमुख जितबहादुर चौधरी स्वागत करल कार्यक्रममे पालिकाके स्वास्थ्य शाखाके वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सिनियर अहेब भरत मल्ल, विद्यालय नर्स कार्यक्रमके शारदा चौधरी ओ मिरा चौधरी ओ पोषण परियोजनाके अशोक रावल प्रस्तुत करल रहिट ।

ग्राहक वर्गहरूमा खुशीको खबर !

हाम्रो यहाँ सबै कम्पनीका रि–कण्डिसन मोटरसाइकलहरू पाइनुका साथै मर्मत पनि गरिन्छ र सबै कम्पनीका हेलमेट र पार्टसहरू थोक तथा खुद्रा मूल्यमा पाईन्छ ।

कुनै पनि मोटरसाइकल नगद खरिद गरेमा आकर्षक उपहारको व्यवस्था रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

संजय अटो सेल्स एण्ड रि–कण्डिसन

धनगढी–४, उत्तरबेहडी (चटकपुर शहिद गेट भन्दा दुईसय मिटर पूर्व)

फोन न. ०९१४१०१०५, सुजित मो. ९८५८४२३९१२, सुनिल मो. ९८६७७९३५२१, महेश मो. ९८१३१३१०२९

"लैङ्गिक समानताके लाग समान सोच ओ व्यवहारः समृद्धिके आधार"